

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1872, kl. 2 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens
Femte Hufvudtitel.

(1:sta U.-A.)

För Femte Hufvudtiteln, som omfattar anslagen till *Sjöförsvaret*, äro uti nu gällande Riksstat uppförda: penningar 3,986,986 R:dr 2 öre samt indelt ränta och ersättning för indragna räntor 81,513 R:dr 98 öre, eller tillsammans 4,068,500 R:dr.

Uti den nådiga propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof äro i afseende å anslagen inom denna Hufvudtitel här nedan omnämnda förändringar af Kongl. Maj:t föreslagna.

Aflöningsstaterna vid Sjöförsvarets stationer.

1:o) Till arvoden åt erforderligt antal *Underingeniörer* vid *Marin-ingeniörstaten* har Kongl. Maj:t äskat anvisande af ett årligt belopp af 6,400 R:dr; hvaremot uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion (N:o 105) Herr *J. Jonasson* yrkat, att nämnda anslag icke måtte af Riksdagen beviljas.

Underingeniörer vid Mariningeniörstaten.

Då hvad det vid den nådiga propositionen fogade statsråds-protokoll öfver sjöförsvarsärenden (Bil. N:o 4 pag. 1—3) rörande denna fråga innehåller, icke syntes Utskottet ådagalägga, att den ifrågavarande anslagsför-
Bih. till Riksd. Prot. 1872. 4 Saml. 1 Afd. 6 Häft.

höjningen skulle vara af oundgängligt behof påkallad, samt mariningeniörstaten så nyligen blifvit organiserad, att det förefaller nog tidigt att redan deri medgifva ytterligare utvidgning, hemställer Utskottet,

att Kongl. Maj:ts nådiga förslag om anvisande af 6,400 R:dr till arvoden åt Underingenjörer vid Mariningeniörstaten icke må vinna Riksdagens bifall.

Arvoden
m. m., som
hittills från
Hufvud-
titelns be-
sparingar
utgått.

2:o) Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att å anslaget till aflöningsstaterna vid sjöförsvarets stationer jemväl måtte uppföras nedanstående, hittills från allmänna besparingarne å Hufvudtiteln utgående belopp, nemligen: för personalen å Kungsholms och Drottningkärs fästningar 5,000: — till löneförhöjning för Förvaltaren vid Carlskrona station *O. F.*

Gynther 1,000: — till löneförhöjning för Förvaltaren vid Stockholms station *A. O.*

Beckman 500: — till expektansarvoden åt utexaminerade sjökadetter 2,700: —

eller tillsammans R:dr 9,200: —

Varande uti nyssberörda motion af Herr J. Jonasson yrkadt, att de till löneförhöjning åt Gynther och Beckman upptagna belopp icke måtte beviljas.

Förevarande nådiga förslag grundar sig på sistförsamlade lagtima Riksdags i ämnet gjorda framställning, och Utskottet får derfore, med erinran, att de belopp, som nu blifvit föreslagna till uppförande under förevarande anslag såsom löneförhöjning åt förvaltarne Gynther och Beckman sedan flera år tillbaka till dem utgått och äro dem genom gällande reglemente tillförsäkrade, hemställa,

att, med bifall till förevarande nådiga framställning, anslaget till aflöningsstaterna vid Sjöförsvarets stationer må med 9,200 R:dr förhöjas.

Omföring
mellan två
anslag.

3:o) Då i öfverensstämmelse med de af Riksdagen fattade beslut, angående reglering af utgifterna under femte hufvudtiteln för år 1872, anslaget till aflöningsstaterna vid Sjöförsvarets stationer bort beräknas till 1,022,022 R:dr 50 öre, samt förslagsanslaget till gemenskapens vid Sjöförsvaret naturaunderhåll till 243,472 R:dr 90 öre, men det förra anslaget blifvit i Riksstaten för samma år uppfördt med allenast 997,145 R:dr 28 öre eller 24,877 R:dr 22 öre *lägre* och det senare med 268,350 R:dr 12 öre eller 24,877 R:dr 22 öre *högre* belopp än ofvan angifna, så har Kongl. Maj:t nu härfpå fästat Riksdagens uppmärksamhet för erforderlig rättelse i 1873 års stat, samt tillika hemställt, att till betäckande af den brist, som derigenom komme att för år 1872 uppstå i anslaget till aflöningsstaterna vid Sjöförsvarets stationer, måtte få användas ett belopp af 24,877

R:dr 22 öre af samma års anslag till gemenskapens vid Sjöförsvaret natura-
underhåll; hemställande Utskottet,

att, jemte det Riksdagen bifaller Kongl. Maj:ts nådiga framställ-
ning i afseende på dispositionen af innevarande års anslag till
gemenskapens vid Sjöförsvaret naturaunderhåll, ett belopp af 24,877
R:dr 22 öre må i 1873 års stat få från nämnda anslag till an-
slaget för afföningsstaterna vid Sjöförsvarets stationer öfverföras.

Flottans nybyggnad och underhåll.

4:o) Med afseende å ökade underhållskostnader för fartyg och maski-
nerier med mera har Kongl. Maj:t föreslagit att förevarande anslag måtte
förhöjas från dess nuvarande belopp 783,227 R:dr 32 öre till 900,000 R:dr
eller med 116,772 R:dr 68 öre.

*Anskaffning
och under-
håll af
maskiner
m. m.*

Detta belopp är, enligt hvad statsråds-protokollet (Bil. N:o 4 pag.
4—7) gifver vid handen, på följande sätt beräknadt:

för underhåll af maskiner och pannor	R:dr	42,000:	—
» anskaffning och underhåll af diverse arbetsmaskiner och maskininventarier	»	18,400:	—
» pansarplåtar m. m.	»	46,600:	—
» anskaffande och vidmakthållande af segelbåtar 10,000 R:dr, eller för jemnande af anslagets slutsumma	»	9,772:	68.

Summa R:dr 116,772: 68.

Med hänseende till maskinkraftens under sednare åren så väsentligt
ökade användning för Sjöförsvarets materiel, samt då för reparation af de
pansrade fartygen förråd af pansarplåtar och andra materialier måste stän-
digt underhållas, torde de till underhåll af maskiner och pannor äfvensom
till pansarplåtar m. m. äskade belopp, tillhoppa 88,600 R:dr årligen, vara
för de angifna ändamålen väl behöfliga. De öfriga begge anslagsbeloppen
synas deremot icke kunna erfordras för det årliga underhållet af den mate-
riel, hvarför de beräknats, om än anskaffning af sådan materiel är af behof
påkallad. Utskottet hemställer derföre:

- att för underhåll af maskiner och pannor samt till pansarplåtar
m. m. anslaget till Flottans nybyggnad och underhåll må med
88,600 R:dr förhöjas;
- att till anskaffning af diverse arbetsmaskiner och maskininventarier
må för år 1873 anvisas ett extra anslag å 18,400 R:dr; och
- att till anskaffande af segelbåtar till befålets och underbefålets
öfningar må anvisas ett belopp af 10,000 R:dr, att jemväl såsom
extra anslag för år 1873 utgå.

Lots- och Fyrinrättningen med dertill hörande personal.

Lots- och
Fyr-inrätt-
ningens an-
slag.

5:o) Jemte det Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att bibehålla anslaget till Lots- och Fyr-inrättningen med dertill hörande personal vid nuvarande belopp 750,460 R:dr, hvori ingår ett särskildt reservationsanslag å 10,000 R:dr till lifräddningsanstalterna å Rikets kuster, har Kongl. Maj:t tillika begärt Riksdagens medgifvande, att öfverskotten å inkomsttiteln »Fyr- och båkmedel» måtte fortfarande såsom hittills, få för det med samma anslag afsedda behof användas; Och tillstyrker Utskottet,

att, med bifall till förevarande nådiga framställning, anslaget till Lots- och Fyr-inrättningen med dertill hörande personal må till oförändradt belopp, 750,460 R:dr bibehållas.

Öfriga an-
slag.

6:o) I afseende å *öfriga* under denna hufvudtitel uppförda anslag, deri förändring icke förekommit, tillstyrker Utskottet,

att dessa anslag må uppföras till enahanda belopp, som vid nästlidna riksdag bestämdes.

Kommande, i händelse af bifall till hvad Utskottet här ofvan tillstyrkt, hufvudtitelns ordinarie anslagssumma att ökas med 97,800 R:dr.

Med afseende å de för Sjöförsvaret erforderliga särskilda eller *extra anslag* har Kongl. Maj:t gjort följande framställningar:

Flottans underhåll.

Upphal-
nings-slip,
uthusbygg-
nader, far-
tygsinven-
tarier m. m.

7:o) Till *diverse behof och anskaffningar* har Kongl. Maj:t äskat för år 1873 ett extra anslag af 95,400 R:dr.

Beträffande detta anslagsbelopp har Utskottet ansett sig böra särskildt meddela yttrande angående de olika föremål, för hvilka medlen, enligt statsråds-protokollet (Bil. N:o 4 pag. 5—7), äro afsedda.

Till anläggande vid Stockholms station af en för upphalning af mindre tunga fartyg afsedd *slip* är beräknad en summa af 30,000 R:dr. Varande af Stationsbefälhafvaren anmaldt och af Sjöförvaltningen vitsordadt, att den vid nämnda station nu befintliga upphalningsbädd vore starkt angripen af röta och numera knappast användbar samt i öfrigt af sådan konstruktion, att fartygs upphalning på densamma medförde stor kostnad i följd af den betydliga arbetsstyrka, som dervid erfordrades, vid hvilket förhållande det icke ansåges vara med god hushållning förenligt att ombygga densamma; Och får, på grund af hvad sålunda förekommit, Utskottet tillstyrka,

a) att till en upphalningsslip vid Stockholms station må för år 1873 anvisas ett extra anslag af 30,000 R:dr.

Utaf statsråds-protokollet inhemtas, hurusom anmaldt blifvit, att de till östra och vestra boställsbyggnaderna å Skeppsholmen hörande uthusen vore i så bristfälligt skick, att rifning af desamma och deras ersättande med andra icke kunde uppskjutas, samt att kostnaden för uppförande af två nya *uthuslängor* af trä med plåttak beräknats utgöra 15,000 R:dr; hvadan detta belopp blifvit för nämnda ändamål upptaget; Men då ifrågavarande anslagsbehof synts Utskottet icke kunna anses vara af den angelägna beskaffenhet, att icke med dess tillgodoseende kan utan synnerlig olägenhet tillsvidare anstå, hemställer Utskottet,

b) att det till uthusbyggnader vid Stockholms station äskade anslagsbelopp icke må af Riksdagen beviljas.

För underhåll och komplettering af *madrasser och möbler* å Kronans fartyg hade Stationsbefälhafvaren i Carlskrona gjort framställning om anvisande af dels ett belopp af 3,000 R:dr att årligen utgå, dels ock såsom extra anslag för en gång 26,493 R:dr, men Kongl. Maj:t, som ansett anskaffningen af berörda inventarier vara af mera tillfällig beskaffenhet, har för sjöförsvarets begge stationer endast äskat ett belopp af 10,000 R:dr, att såsom extra anslag utgå; Och tillstyrker i öfverensstämmelse härmed Utskottet,

c) att till komplettering af *madrasser och möbler* å Kronans fartyg må för år 1873 anvisas ett extra anslag af 10,000 R:dr,

Till aflöningar åt *extra maskinister* samt *extra handtverkare* äfvensom förbättring i aflöningen för *underbefälet* vid timmermans- och handtverksstaten är beräknadt ett belopp af 30,000 R:dr.

Såsom stöd för sin härom gjorda framställning har Förvaltningen af sjöärendena bland annat åberopat:

att ett större antal ångfartyg än tillförene numera utrustades, i följd hvaraf flere extra maskinister, hvilkas aflöning utginge från underhållsanslaget, måste antagas,

att då, enligt föreskriften i Kongl. brefvet den 11 Februari 1871, ledigheter inom handtverksstaten icke återbesättas, utan extra arbetare i mån af behof antagas, men dessas aflöning, hvilken skall bestridas af de besparingar, som genom indragning af de ordinarie beställningarne uppkomma, icke obetydligt öfverstege den, som bestodes arbetare å ordinarie stat, berörda besparingar befunnits otillräckliga för extra arbetarnes aflöning, helst större arbetsstyrka, än ordinarie staten upptager, vid flera tillfällen erfordrats,

samt att underbefälets vid timmermans- och handtverksstaten aflöning vore betydligt lägre än den, som åtnjotes af sådane, som varfs-underbefäls vederlikar ansedde, å enskildes varf anställde personer, hvadan något tillskott i deras aflöning vore af behof och billighet påkalladt.

Utskottet föreställer sig, att den arbetspersonal, som för närvarande till varfstjenstgöring kommanderas och därför uppbär aflöning, är så talrik, att, om den blefve inskränkt till det antal, som nödvändigtvis erfordras, de aflöningsmedel, hvilka derigenom blefve disponibla, skulle lemna fullt tillräcklig tillgång till betäckande af den förhöjning i dagspenningen, som af den större arbetsskickligheten betingas. Visserligen är numera, på sätt ofvan är omförmäldt, i nåder stadgadt, att ledigheter inom handtverksstaten icke återbesättas, men båtsmän, hvilkas arbete å varfven bör vara af ganska ringa värde, äro fortfarande i stort antal till sådan tjenstgöring använde; och anser sig vid sådant förhållande Utskottet böra hemställa,

d) att det till aflöning åt extra maskinister och extra arbetare m. m. äskade auslagsbelopp icke må af Riksdagen beviljas.

Enligt statsråds-protokollet (Bil. 4 pag. 6 och 7) är vidare för den inom Skärgårdsartilleriet bildade *Minafdelning* afsedt ett belopp af 10,400 R:dr, deraf 5,400 R:dr beräknats till arvoden åt den till afdelningen kommanderade personal, och 5,000 R:dr till dagspenning till de handverkare, som för minarbetena måste anställas.

På sätt under punkten 13 här nedan närmare inhemtas har Kongl. Maj:t begärt och Utskottet tillstyrkt anvisande för år 1873 af 350,000 R:dr till minattiralj och materiel, och beloppet af nyssberörde dagspenning torde alltså böra, såsom ingående i materielens tillverkningskostnad, af sistnämnda anslag bestridas. Deremot lärer särskild tillgång böra beredas till arvoden åt minafdelningens personal, hvilken med hänsende till den särskilda beskaffenheten af dess tjenstgöring måste anses till dylik förmån berättigad. Utskottet hemställer alltså,

e) att Kongl. Maj:ts nådiga framställning om anvisande af medel för Minafdelningen må endast på det sätt af Riksdagen bifallas, att till arvoden åt afdelningens befäl och manskap anvisas såsom extra anslag för år 1873 ett belopp af 5,400 R:dr.

Blifvande, i händelse af bifall till hvad Utskottet här ofvan föreslagit, till »diverse behof och anskaffningar» anvisadt ett sammanräknadt belopp af 45,400 R:dr.

Byggnadsbehof.

*Verkstads-
byggnad i
Carlskrona a.*

8:o) Till *verkstäder* vid *Carlskrona station* har Kongl. Maj:t äskat ett belopp af 217,000 R:dr.

Uti den till nästlidet års lagtima Riksdag aflättna nådiga proposition, angående statsverkets tillstånd och behof, fästade Kongl. Maj:t Riksdagens uppmärksamhet på behofvet att, ur synpunkten af tids- och arbetsvinst, sammanföra de å varfven vid sjövapnets stationer spridda verkstäder och

embetslokaler, till hvilka arbeten fullständig plan likväl då ännu icke hunnit uppgöras. I anledning af Kongl. Maj:ts i sammanhang dermed gjorda nådiga framställning att till dessa arbetens utförande skulle användas besparingarne å vissa anslag, förklarade Riksdagen i underdånig skrifvelse den 17 Maj 1871, att den visserligen ansåge det vara af stor vikt, det åtgärder i den angifna riktningen vidtoges, men att i afseende å förslaget angående kostnadernas bestridande, det syntes mest ändamålsenligt, att, sedan grunderna för förändringarne blifvit bestämda och beräkning öfver de dermed förenade kostnaderna uppgjord, Riksdagen blefve satt i tillfälle att, efter frågans pröfning, besluta angående erforderliga anslag.

Kostnaderna för de nu ifrågakämda arbetena äro på följande sätt beräknade:

Verkstadsbyggnaden	R:dr 249,900.
Ugnar och härdar deri	» 16,380.
Lyftkran	» 34,000.
Spårvägar	» 16,128.
Flyttning och anordning af virkesskjulen	» 8,000.
Höjning af taket å gjuteribyggnaden	» 6,000.

eller tillhopa R:dr 330,408.

Af detta belopp har Kongl. Maj:t utaf redan befintliga tillgångar anvisat tillsammans

» 113,197,

hvidan följaktligen återstår den nu äskade summan af R:dr 217,211.

Af den utredning i ämnet, som i statsråds-protokollet (Bil. N:o 4 pag. 12—15) är meddelad, synes det Utskottet framgå, att de ifrågavarande byggnadsarbetena äro dels af oundgängligt behof påkallade för verkstädernas försättande i tidsenligt skick, dels med klok hushållning öfverensstämmande, såsom ledande till minskad arbetskostnad och lättade kontroller. Utskottet tillstyrker derföre,

att det af Kongl. Maj:t till verkstäder vid Carlskrona station äskade belopp, 217,000 R:dr, må af Riksdagen beviljas att såsom extra anslag för år 1873 utgå.

9:o) Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att till påbörjande af arbetet å nytt verkstads-hus vid Stockholms station samt ordnandet af stränderna derstädes måtte för år 1873 beviljas ett extra anslag af 100,000 R:dr.

*Verkstäder
vid Stock-
holms
station.*

Visserligen torde verkstäder för mindre reparationer vara vid Stockholms station behöfliga, men då den nu antydda planen för ordnande af varfvet vid nämnda station synes Utskottet afse ett etablissement af vida större omfattning, än som för nämnda ändamål skulle erfordras, samt denna plan ännu ej varit föremål för Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, anser sig

Utskottet icke kunna tillstyrka Riksdagen att nu anvisa medel för arbetenas påbörjande, utan hemställer,

att det af Kongl. Maj:t till påbörjande af ett nytt verkstadshus vid Stockholms station m. m. äskade anslagsbelopp icke må af Riksdagen beviljas.

*Sjukhus i
Carlskrona.*

10:o) Till sjukhusbyggnaden i Carlskrona har Kongl. Maj:t äskat för år 1873 ett extra anslag af 75,000 R:dr.

På sätt af statsråds-protokollet (Bil. N:o 4 pag. 15 och 16) inhemtas, skulle, enligt fastställd ritning, ifrågavarande sjukhusbyggnad omfatta dels två flygelbyggnader, beräknade att under vanliga förhållanden rymma hvardera 130, men då omständigheterna så påfordrade ända till 150 sjuka, dels ock boningshus med boställen för 2 öfverläkare och sjukhusinspektoren. Den ena flygeln har sedermera blifvit uppbyggd jemte boningshus för sjukhusets tjenstemän, äfvensom tvätt- och kokinrättning samt badanstalt m. m., hvaremot den andra flygeln af brist på medel ännu icke kunnat fullbordas, och det är till påbörjande af arbetena å denna, till en kostnad af 154,000 R:dr beräknade byggnad, som det nu begärda anslagsbeloppet är afsedt.

Enligt hvad Utskottet af officiella uppgifter inhemtat, har under åren 1867—1870 antalet sjuka å ifrågavarande sjukhus utgjort:

	högsta sjuknummern.	medeltalet sjuke.
år 1867	137.	60.
» 1868	104.	58.
» 1869	102.	57.
» 1870	75.	50.

och då det således torde kunna med säkerhet antagas, att utrymmet i den redan befintliga sjukhusbyggnaden är under vanliga förhållanden fullt tillräckligt, hemställer Utskottet,

att det till sjukhusbyggnaden i Carlskrona äskade anslagsbelopp icke må af Riksdagen beviljas.

Vapen.

*Gevär och
revolvers
med
ammunition.*

11:o) Till handvapen, jemte ammunition, har Kongl. Maj:t föreslagit anvisande af 100,000 R:dr.

Behovet af handvapen utöfver de i förråden befintliga är beräknadt till 3,000 stycken remingtongevär med sabelbajonett samt 961 stycken revolver, för hvilka vapen, jemte tillhörande ammunition, kostnaden upptagits till 199,898 R:dr 90 öre: tillstyrkande Utskottet,

att till handvapen jemte ammunition må för år 1873 anvisas ett extra anslag af 100,000 R:dr.

12:o)

12:o) För anskaffande af refflade 4,1 tums och 5,63 tums *kanoner* *Kanoner med ammunition.* till utbyte mot äldre slätborrade samt af gröfre pansarbrytande kanoner jemte ammunition, har Förvaltningen af sjöärendena beräknat en summa af 330,000 R:dr; och har Kongl. Maj:t af Riksdagen begärt anslag till detta belopp för anskaffande af refflade kanoner med ammunition.

Utskottet, som ansett sig icke böra ingå i pröfning af kalibern och beskaffenheten utaf de kanoner, hvilka i främsta rummet böra för sjöförsvaret anskaffas, tillstyrker,

att till anskaffande af kanoner jemte ammunition må för år 1873 anvisas ett extra anslag af 330,000 R:dr.

Minväsendet.

13:o) Till *minattiralj och materiel* har Kongl. Maj:t äskat ett belopp af 350,000 R:dr; och då, med hänseende till minväsendets stora betydelse för kustförsvaret, det är af obestridlig vigt att dithörande materiel skyndsamt anskaffas, tillstyrker Utskottet,

att till minattiralj och minmateriel må för år 1873 anvisas ett extra anslag af 350,000 R:dr.

Fartygsmateriel.

14:o) Till byggande af *krigsfartyg* har Kongl. Maj:t äskat beviljande af 3,000,000 R:dr, deraf för år 1873 skulle anvisas ett belopp af 1,700,000 R:dr. *Krigsfartyg.*

På sätt inhemtas af det statsråds-protokoll öfver sjöförsvärens, som fanns bilagdt Kongl. Maj:ts till nästlidna års lagtima Riksdag aflättna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof, hade vid underdånig föredragning af frågan om anskaffande af sjökrigsmateriel Departementschefen, bland annat, uttalat den åsigt att byggandet af bepansrade fartyg så väl af monitorernas som af pansarbåtarnes klass vore högt af behofvet påkalladt. För sin del hade dock Departementschefen ansett, att för den närmaste framtiden pansarbåtarna borde ega företräde, hvarföre äfven af Riksdagen begärdes 540,000 R:dr till två pansarbåtar äfvensom 120,000 R:dr till ett rekognosceringsfartyg. De af Kongl. Maj:t sålunda äskade belopp, tillhoppa 660,000 R:dr, blefvo af Riksdagen anvisade för byggande af pansarfartyg.

Vid föredragning af den nu framlagda nådiga propositionen angående Femte Hufvudtiteln har Departementschefen, under återopande af den uppfattning i fråga om den för landet lämpligaste fartygsmateriel, han nästlidet år uttalat, förklarar sig hysa den åsigt, att monitorer och pansar-

båtar, af hufvudsakligen samma beskaffenhet som de hittills bygda, fortfarande böra anskaffas, med iakttagande dervid af de förbättringar, till hvilka erfarenheten kunde gifva anledning; hvarjemte Departements-chefen ansett anskaffning böra ske af en ny cert obepansrade fartyg, af mindre dimensioner än ångkorvetterna, i stånd att bära åtminstone en gröfre kanon samt med så stor maskinkraft, som under gifna förhållanden kunde ernås.

Denna nya cert af fartyg synes jemväl Utskottet böra blifva för sjöförsvaret behöflig; hvaremot det förefallit Utskottet betänkligt att under en tid, då striden om det ena eller andra systemet för sjökrigskrafternas ordnande ännu är så oafgjord och misstag i detta hänseende falla isynnerhet tungt för en mindre nation, nu använda stora summor för dyrare fartygscerter. Det vore derföre enligt Utskottets åsigt önskvärdt, om något anstånd med påbörjande af den femte monitorn kunde finnas lämpligt, helst kostnaderna för dessa fartyg i anseende till nödiga befunna förbättringar alltjemt ökats, så att, då de tre första endast kostade omkring en million R:dr stycket, kostnaderna för en monitor numera skulle uppgå till öfver två millioner R:dr. Vid sådant förhållande har Utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka beviljande af det betydliga anslag, Kongl. Maj:t nu för krigsfartygs byggnad afsett, utan hemställer,

att Riksdagen till byggande af krigsfartyg må till Kongl. Maj:ts disposition för år 1873 anvisa ett extra anslag af 700,000 R:dr.

Stockholm den 23 Februari 1872.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.

R e s e r v a t i o n e r :

vid 1:sta punkten (ang. arvoden till Underingeniörer vid Mariningeniörstaten):

af Herrar *C. Ekman* och *E. af Klint*,

af Friherre *C. Skogman*: Då behovet af talrikare personal än den som finnes upptagen uti den 1867 upprättade Mariningeniör-staten synes

mig ådagalagt genom de uppgifter, hvilka finnas den aflätna Nådiga Propositionen vidfogade, anser jag att det till anställande af fyra Underingeniörer äskade anslag af 6,400 R:dr bort af Stats-Utskottet tillstyrkas.»

vid 7:de punkten, mom. d. (ang. aflöning för extra maskinister, extra handtverkare m. fl.):

af Herrar *C. Petre, Ekman* och *C. E. Casparsson*;

af Friherre *C. Skogman*: »På de af Chefen för Sjöförsvars-departementet å sid. 7 af det den nådiga Propositionen angående Femte Hufvudtiteln bifogade protokollet åberopade skäl, anser jag att de ifrågavarande 30,000 R:dr till förbättring i varfsunderbefällets samt varfsarbetares aflöning böra af Riksdagen beviljas.»

vid 7:de punkten mom. e. (ang. anslag för Min-afdelningens personal): af Herrar, Grefve *A. Fr:son Posse, P. O. Hörnfelt, Liss Olof Larsson, Jan Andersson, Grefve Ch. E. Piper, E. Key, O. B. Olsson, J. Rundbäck, Friherre J. Ericson, J. E. Johansson* i Fornebyn, *Jonas Jonasson* i Gullaboås och *Carl Aron Jönsson*, hvilka såsom sin mening åberopade ett förslag till utlåtande så lydande:

»Enligt statsråds-protokollet (Bil. N:o 4 pag. 6 och 7) är vidare för den inom Skärgårdsartilleriet bildade Min-afdelning afsedt ett belopp af 10,400 R:dr, deraf 5,400 R:dr beräknats till arvoden åt den till afdelningen kommenderade personal och 5,000 R:dr till dagspenning till de handtverkare, som för minarbetena måste anställas.

På sätt under punkten 13 härnedan närmare inhemtas, har Kongl. Maj:t begärt och Utskottet tillstyrkt anvisande för år 1873 af 350,000 R:dr till minattiralj och materiel, och beloppet af nyssberörda dagspenning torde alltså böra, såsom ingående i materielens tillverkningskostnad, af sistnämnda anslag bestridas. Hvad åter beträffar frågan om arvoden åt Min-afdelningens befäl och manskap framgår af statsråds-protokollet, att det af Afdelningschefen framlagda förslag till arvodesstat för nämnda personal ännu icke varit föremål för Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, och då Utskottet vid sådant förhållande ansett sig icke böra ingå i granskning af de föreslagne arvodesbeloppen, har Utskottet ej heller kunnat tillstyrka anvisande af det för ändamålet beräknade anslagsbelopp. Utskottet hemställer alltså,

att det af Kongl. Maj:t till arvoden åt Min-afdelningens personal och dagspenning åt de vid minarbetena anställde handtverkare äskade anslagsbelopp icke må af Riksdagen beviljas.»

vid 8:de punkten (ang. anslag till verkstadsbyggnader i Carlskrona) af Herrar *Liss Olof Larsson, P. O. Hörnfeldt* och *O. B. Olsson*.

vid 14:de punkten (ang. anslag till byggande af krigsfartyg):
af Herr *F. Brusewitz*;

af Herrar *C. Petre, C. Ekman, E. af Klint, Friherre F. von Essen*
och Grefve *L. af Ugglas*, hvilka ansågo Utskottet böra tillstyrka Riksdagen att till Kongl. Maj:ts disposition ställa ett extra anslag af En million R:dr för byggande af krigsfartyg: samt

af Friherre *C. Skoqman*: »Då man betänker att åsigterna om sjökrigs-
materielens ändamålsenligaste beskaffenhet, för den närmaste eller något
aflägsnare framtiden, äro icke endast skiftande, utan i många afseenden
rent af stridiga, samt att äfvenledes bedömandet af landets finansiela för-
måga att anskaffa nödig materiel hos olika personer utfaller mycket olika,
var det att emotse, att uti den anslagsfråga, hvarom denna punkt af Ut-
skottets utlåtande handlar, skiljaktiga meningar skulle framkomma, såväl
angående den penningesumma, som borde beviljas, som ock om de skäl,
på hvilka beslutet skulle stödjas. Hvad summan beträffar, så blir det
svårt att uppställa någon bestämd grund för dess beräkning, enär någon
sådan icke finnes angifven uti den afåtna nådiga propositionen eller de
densamma vidfogade bilagor, så att beviljandet af något belopp, större eller
mindre, får egenskapen af hvad man plägar kalla ett förtroendevotum.
Utan att nu någon syftning till misstroende emot Herr chefen för Sjöför-
svars-departementet deruti får sökas, har jag dock på den afdelning af
Utskottet, hvilken hade att först handlägga Femte Hufvudtiteln, velat med-
gifva att beloppet sattes så lågt som en million, hoppandes att sålunda
vinna en någorlunda grundad tillförsigt derom, att denna mening hade att
påräkna ett allmännare godkännande. Då emellertid i Utskottets plenum
frågan fått en utgång, som visar att jag häruti misräknat mig, så måste
jag reservera mig emot det fattade beslutet och i stället hos Riksdagen
vördsamt tillstyrka, att för byggande af krigsfartyg en summa af *en mil-
lion* riksdaler måtte för år 1873 ställas till Kongl. Maj:ts förfogande.»

Litt. A.

Tabell öfver ordinarie anslagen

1872 års Riksstat anslår:					
Penningar.		Indelt ränta och ersättning för in-dragna räntor.		Summa Riksmünt.	
R.dr.	ö.	R.dr.	ö.	R.dr.	ö.
15,000	—	—	—	15,000	—
18,900	—	—	—	18,900	—
4,100	—	—	—	4,100	—
35,250	—	—	—	35,250	—
21,470	—	—	—	21,470	—
997,145	28	—	—	997,145	28
Sjöförsvars- Aflönings-					
Departements-chefen					
Departementets Kansli-expedition					
Departementets Kommando-expedition					
Förvaltningen af sjöärendena					
Sjökrigsskolan					
Aflöningsstaterna vid Sjöförsvarets stationer:					
Nuvarande anslag					
Tillkommer:					
Aflöning m. m., som hittills utgått från hufvud-					
Omföring från anslaget till »gemenskapens vid Sjö-					
—	—	81,053	98	81,053	98
Båtsmansindelingen					
24,000	—	—	—	24,000	—
Tillskott i de till Båtsmansindelingen uti Blekinge lä					
S:gr	1,115,865	28	81,053	98	1,196,919
Materi-					
Flottans nybyggnad och underhåll, <i>Reservationsanslag</i> :					
Nuvarande anslag					
Tillkommer:					
För underhåll af maskiner och pannor samt till					
783,227	32	—	—	783,227	32
Båtsmäns förseende med kojor och täcken, <i>Reservations-</i>					
13,500	—	—	—	13,500	—
Båtsmäns beklädnad, <i>Förslagsanslag</i> , högst					
138,200	—	—	—	138,200	—
Beklädnad åt kanonier, matroser och skeppsgossar, <i>Re-</i>					
55,164	60	—	—	55,164	60
S:gr	990,091	92	—	990,091	92
Diverse					
Sjövapnets öfningar, <i>Reservationsanslag</i> :					
Exercis af flottans bemanning					
Sjöexpeditioner till handels skyddande					
629,850	—	—	—	629,850	—
Tpt	2,735,807	20	81,053	98	2,816,861
					18

under Riks-statens Femte Hufvudtitel.

		Förslag till blifvande Riksstat:						
		Peningar.		Indelt ränta och ersättning för in-dragna räntor.		Summa Riksmünt.		
		R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	
departementet.								
stater.								
		15,000	—	—	—	15,000	—	
		18,900	—	—	—	18,900	—	
		4,100	—	—	—	4,100	—	
		35,250	—	—	—	35,250	—	
		21,470	—	—	—	21,470	—	
	997,145: 28.							
titelns allmänna besparingar	9,200: —							
försvaret naturaunderhåll»	24,877: 22.	1,031,222	50	—	—	1,031,222	50	
	34,077: 22.			81,053	98	81,053	98	
anslagna räntor, Förslagsanslag		24,000	—	—	—	24,000	—	
		S:gr	1,149,942	50	81,053	98	1,230,996	48
elen.								
	783,227: 32.							
pansarplåtar m. m.	88,600: —	871,827	32	—	—	871,827	32	
anslag		13,500	—	—	—	13,500	—	
		138,200	—	—	—	138,200	—	
servationsanslag		55,164	60	—	—	55,164	60	
		S:gr	1,078,691	92	—	—	1,078,691	92
anslag.								
	479,850: —							
	150,000: —	629,850	—	—	—	629,850	—	
		Transport	2,858,484	42	81,053	98	2,939,538	40

1872 års Riksstat anslår:						
Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Summa Riksmünt.		
R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	
T:pt	2,735,807	20	81,053	98	2,816,861	18
	60,000	—	—	—	60,000	—
	268,350	12	—	—	268,350	12
	15,000	—	—	—	15,000	—
	16,450	—	—	—	16,450	—
	20,000	—	—	—	20,000	—
	39,000	—	—	—	39,000	—
	19,175	—	—	—	19,175	—
	15,000	—	—	—	15,000	—
	4,000	—	—	—	4,000	—
	2,203	70	—	—	2,203	70
	27,000	—	—	—	27,000	—
	15,000	—	—	—	15,000	—
S:gr	1,131,028	82	—	—	1,131,028	82
	750,000	—	460	—	750,460	—
S:a	3,986,986	02	81,513	98	4,068,500	—

För sjömätningar och sjökartkontorets verksamhet, *Re-*
Gemenskapens vid sjöförsvaret naturaunderhåll, *Förslags-*
Nuvarande anslag
Afgår: Omföring till anslaget »afföningsstaterna vid
Till stipendier för sjöofficerare under anställning i ut-
Spanmålsupphandlings- och bagerikostnader, *Reserva-*
Durchmarche-kostnader, *Reservationsanslag*
För sjukvård
För diverse behof
Rese- och traktamentspenningar, *Förslagsanslag*
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Förvaltnin-
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Departe-
anslag
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Sjöförsvarets
Extra utgifter

För
Lots- och fyrinrättningen med dertill hörande personal
lifräddningsanstalterna å rikets kuster), *Reservations-*

Anm. Tillökningen å hufvudtiteln bliver således

		Förslag till blifvande Riksstat:					
		Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Summa Riksmünt.	
		R:dr.	ö.	R:dr.	ö.	R:dr.	ö.
	Transport	2,858,484	42	81,053	98	2,939,538	40
<i>servationsanslag</i>	60,000	—	—	—	60,000	—
<i>anslag:</i>						
	268,350: 12.						
sjöförsvarets stationer»	243,472	90	—	—	243,472	90
ländsk tjenst eller kommendering utrikes	15,000	—	—	—	15,000	—
<i>tionsanslag</i>	16,450	—	—	—	16,450	—
.....	20,000	—	—	—	20,000	—
.....	39,000	—	—	—	39,000	—
.....	19,175	—	—	—	19,175	—
.....	15,000	—	—	—	15,000	—
gen af sjöärendena	4,000	—	—	—	4,000	—
mentets Kansli- och Kommando-expeditioner, Förslags-	2,203	70	—	—	2,203	70
stationer, Förslagsanslag	27,000	—	—	—	27,000	—
.....	15,000	—	—	—	15,000	—
	S:gr	1,106,151	60	—	—	1,106,151	60
handeln.							
(häraf ett särskildt reservationsanslag å 10,000 rdr till							
<i>anslag</i>	750,000	—	460	—	750,460	—
	Summa	4,084,786	02	81,513	98	4,166,300	—
97,800 R:dr.							

Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under
Riks-statens Femte Hufvudtitel.

		Stats-Utskottets förslag.	
		R:dr.	öre.
Sjöförsvars-departementet.			
Flottans nybyggnad och underhåll:			
Till anskaffning af diverse arbetsmaskiner och maskin- inventarier	18,400: —		
» anskaffande af segelbåtar	10,000: —		
» diverse behof och anskaffningar, nemligen:			
Till en upphållnings-slip vid Stock- holms station	30,000: —		
» komplettering af madrasser och möbler å kronans fartyg	10,000: —		
» arvoden åt Min-afdelningens be- fäl och manskap	5,400: —	45,400: —	73,800 —
Byggnadsbehof:			
Till verkstäder vid Carlskrona station			217,000 —
Vapen:			
Till handvapen jemte ammunition	100,000: —		
» anskaffande af kanoner jemte ammunition	330,000: —		430,000 —
Minväsendet:			
Till min-attiralj och min-materiel			350,000 —
Fartygsmateriel:			
Till byggande af krigsfartyg			700,000 —
		Summa	1,770,800 —